

จับตามผลการเลือกตั้งสหรัฐฯ ... กระทบการส่งออกของ ไทยไปสหรัฐฯ ปี 2560

ฉบับส่งสื่อมวลชน
CURRENT ISSUE
ปีที่ 22 ฉบับที่ 2790
วันที่ 7 พฤศจิกายน 2559

▶ ประเด็นสำคัญ

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ไม่ว่าใครจะได้เป็นผู้นำประเทศสหรัฐฯ คนใหม่ ก็อาจจะต้องทำงานร่วมกับสภาคองเกรสที่เสียงส่วนใหญ่มาจากคนละพรรคการเมือง สะท้อนว่านโยบายการบริหารประเทศไม่ว่าจะเป็นของนางฮิลลารี คลินตัน หรือนายโดนัลด์ ทรัมป์ จะถูกปรับเป็นลูกผสมระหว่าง 2 ขั้วพรรคการเมือง อันจะมีผลต่อแนวโน้มการส่งออกของไทยในอนาคต ผ่านการเติบโตทางเศรษฐกิจ การปกป้องการค้าของสหรัฐฯ และกรอบการค้าเสรี TPP ที่อาจถูกทบทวนเปลี่ยนแปลงไปจากที่เป็นอยู่
- นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปี 2560 ภายใต้การนำของประธานาธิบดีคนใหม่จะยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2559 ซึ่งจะสนับสนุนการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ (เฟด) อย่างค่อยเป็นค่อยไป แม้ในกรณีทรัมป์ เฟดอาจจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าและเงินดอลลาร์ฯ อาจจะไม่แข็งค่า ทั้งนี้ การฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจสหรัฐฯ น่าจะเอื้อให้การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2560 เติบโตที่ร้อยละ 1.3-2.5 หรือมีมูลค่าราว 24,680-24,980 ล้านดอลลาร์ฯ ต่อเนื่องจากที่คาดว่าจะขยายตัวราวร้อยละ 1.3 ในปี 2559

การเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ใกล้เข้ามาทุกที โดยผลโพลชี้ว่าคะแนนนิยมของนายโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งพรรคริพับลิกัน เบียดขึ้นมาสูสีกับนางฮิลลารี คลินตัน แห่งพรรคเดโมแครต สร้างความอ่อนไหวต่อตลาดการเงิน สะท้อนความเปราะบางของตลาดการเงินต่อการเข้ามามีบทบาทบริหารประเทศของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ซึ่งก็ต้องรอดูสรุปที่กำลังจะมาถึงในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่าผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ และการค้ากับต่างประเทศรวมถึงกับไทย มีดังนี้

▪ กรณีที่นางฮิลลารี คลินตัน ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี : เศรษฐกิจของสหรัฐฯ ภายใต้การนำของนางฮิลลารี คลินตัน มีเสถียรภาพมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นการตอบรับในเชิงบวกของตลาดเงินตลาดทุน และผลบวกจากนโยบายเศรษฐกิจ ที่เพิ่มการเก็บภาษีเงินได้ผู้มีรายได้สูงควบคู่กับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ที่เมื่อหักกลับกันแล้วสามารถลดภาระภาคการคลังไปได้พร้อมกัน รวมถึงการปรับเพิ่มรายได้ขั้นต่ำช่วยกระตุ้นการบริโภคในประเทศในระยะสั้น แม้ว่าจะระยะต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต แต่ในท้ายที่สุดแล้วผลบวกที่เกิดขึ้นน่าจะมากพอที่จะทำให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่างกับกรณีของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ที่กระตุ้นการบริโภคด้วยการลดภาษีเงินได้และเพิ่มการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานล้วนจุดให้ฐานะการคลังมีความ

นำกังวลมากขึ้น และเมื่อรวมกับการปกป้องทางการค้าของสหรัฐฯ อย่างสุดขีด ยิ่งทวีแรงกดดันต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ อีกทางหนึ่ง

- กรณีที่นายโดนัลด์ ทรัมป์ เป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง : การค้ากับต่างประเทศและการค้ากับไทย ผกผันตามเศรษฐกิจสหรัฐฯ ซึ่งในกรณีของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ไม่เพียงกระทบการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ แต่จะส่งผลซ้ำเติมการส่งออกของไทยในภาพรวมมากขึ้นอีกทางหนึ่ง จากมาตรการกีดกันทางการค้าแบบสุดโต่งกับสินค้าจากจีนและเม็กซิโก ที่ต่างก็พึ่งพาการส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ เป็นอันดับ 1 ด้วยสัดส่วนร้อยละ 18 และร้อยละ 81 ตามลำดับ การกีดกันดังกล่าวส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่การผลิตมายังธุรกิจไทย โดยในกรณีนี้เอง สินค้าส่งออกของไทยที่ไปยังตลาดจีนก็มีความเสี่ยงจะได้ผลกระทบมากขึ้น จากที่ในช่วงเวลานี้ก็ถูกขูดจากเศรษฐกิจจีนที่อยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและถูกคาดการณ์ว่าจะขยายตัวในอัตราที่ช้าลง

- นโยบายของทั้งคลินตันและทรัมป์ต่างมีผลให้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership: TPP) เปลี่ยนไปจากที่ผ่านมา อาจล่าช้าออกไปหรือยกเลิก ซึ่งในประเด็นนี้นับว่าช่วยต่อลมหายใจให้ธุรกิจไทยสามารถปรับกลยุทธ์เพื่อให้แข่งขันได้ในตลาดสหรัฐฯ โดยเฉพาะธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้า อาหาร เป็นต้น ซึ่งในกรณีของนางฮิลลารี คลินตัน อาจปรับเปลี่ยนรูปแบบ TPP ให้เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจสหรัฐฯ มากขึ้น จึงอาจต้องใช้เวลาในการเจรจากับประเทศสมาชิก ทำให้ไทยมีเวลาทบทวนการเข้าร่วมกลุ่มดังกล่าว ขณะที่ในกรณีของนายโดนัลด์ ทรัมป์ อาจยกเลิกการจัดทำ TPP เพราะมีแนวทางในการปกป้องการค้าของสหรัฐฯ อย่างชัดเจน

จับตาสถานการณ์เสี่ยงในสภาองเกรส ... ซีทีศทางเศรษฐกิจสหรัฐฯ

ตัวแปรสำคัญของการนำนโยบายของผู้ซึ่งตำแหน่งประธานาธิบดีมาปรับใช้นั้นอยู่ที่การก่อกวนความเสี่ยงในสภาองเกรสได้อย่างเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยาก โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า มีความเป็นไปได้ที่ประธานาธิบดีคนใหม่อาจต้องทำงานร่วมกับสภาองเกรสที่เสี่ยงส่วนใหญ่มาจากคนละพรรคการเมือง ทำให้นโยบายที่หาเสียงไว้ไม่สามารถผลักดันได้ทั้งหมด ดังนั้น ผลต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังขึ้นอยู่กับการผลักดันนโยบายการบริหารประเทศของทางการสหรัฐฯ เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของการบริหารประเทศ มาตรการเศรษฐกิจที่ถูกหยิบมาใช้ก็อาจยังไม่ปรากฏผลสู่เศรษฐกิจได้ชัดเจนนัก ในขณะที่การเติบโตของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2560 จะยังคงมาจากแรงส่งของการบริโภคที่เป็นภาพต่อเนื่องจากปีนี้ ตลอดจนส่งผลให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ (เฟด) เดินหน้าปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างค่อยเป็นค่อยไป ภายใต้กรอบเงินเฟ้อ ดังนี้

ในกรณีที่นางฮิลลารี คลินตัน ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี นโยบายต่างๆ ยังคงดำเนินต่อไปและไม่น่าจะฉีกออกจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมากนัก ผลต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ จึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางเศรษฐกิจหลังการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ ขณะที่เงินดอลลาร์ฯ มีแนวโน้มแข็งค่าเมื่อเทียบกับสกุลเงินหลักอื่นๆ โดยคาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2560 น่าจะเติบโตร้อยละ 2.2 ดีขึ้นจากที่คาดว่าขยายตัวร้อยละ 1.6 ในปี 2559 ส่งผลย้อนกลับมาผลักดันให้การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2560 ขยายตัวร้อยละ 2.5

ในอีกด้านหนึ่ง ถ้าหากประชาชนชาวอเมริกันตัดสินใจเลือก **นายโดนัลด์ ทรัมป์** เพื่อต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจต่างไปจากที่เป็นอยู่ ธุรกิจไทยคงต้องเตรียมรับมือกับความเปราะบางของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในระยะต่อไป โดยเฉพาะการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าร้อยละ 35 และร้อยละ 45 เพื่อกีดกันทางการค้ากับเม็กซิโกและจีน ที่ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ขณะเดียวกันก็กระทบต่อสหรัฐฯ ที่ก็ต้องพึ่งพาการนำเข้าประเทศดังกล่าวถึงร้อยละ 34.7 ของการนำเข้าทั้งหมด ผลักดันเงินเฟ้อในประเทศปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเป็นไปเช่นนี้จะไม่เพียงส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ขณะเดียวกันก็กระทบต่อสหรัฐฯ ที่ก็ต้องพึ่งพาการนำเข้าประเทศดังกล่าวถึงร้อยละ 34.7 ของการนำเข้าทั้งหมด ผลักดันเงินเฟ้อในประเทศปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเป็นไปเช่นนี้จะไม่เพียงส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ขณะเดียวกันก็กระทบต่อสหรัฐฯ ที่ก็ต้องพึ่งพาการนำเข้าประเทศดังกล่าวถึงร้อยละ 34.7 ของการนำเข้าทั้งหมด ผลักดันเงินเฟ้อในประเทศปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเป็นไปเช่นนี้จะไม่เพียงส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ขณะเดียวกันก็กระทบต่อสหรัฐฯ ที่ก็ต้องพึ่งพาการนำเข้าประเทศดังกล่าวถึงร้อยละ 34.7 ของการนำเข้าทั้งหมด ผลักดันเงินเฟ้อในประเทศปรับตัวสูงขึ้น

กระนั้น กว่าที่นโยบายด้านเศรษฐกิจจะผ่านความเห็นชอบของสภาองเกรส ก็คงจะไม่ง่ายเช่นกัน โดยนายโดนัลด์ ทรัมป์ อาจต้องลดความเข้มข้นของนโยบายลงมาบางส่วนเพื่อให้น้ำหนักเสียงในสภาฯ ซึ่งแผนงานที่น่าจะเผชิญข้อจำกัดมากขึ้นก็คือมาตรการลดภาษีเงินได้ ดังนั้น บทสรุปของนโยบายที่จะถูกนำมาปรับใช้จึงน่าจะเกิดขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2560 หรือไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ รุนแรงนักในช่วงปีแรก โดยประเมินว่าแรงกดดันของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่เปราะบางมากขึ้นนับจากนายโดนัลด์ ทรัมป์ เข้ารับตำแหน่ง อาจส่งผลให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2560 ขยายตัวได้เพียงร้อยละ 1.7 ซึ่งในท้ายที่สุดย่อมส่งผลกระทบต่อ

ส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2560 อย่างยากจะหลีกเลี่ยง โดยอาจเติบโตอยู่ที่ราวร้อยละ 1.3 และหากนโยบายของนายโดนัลด์ ทรัมป์ สามารถดำเนินการได้ใกล้เคียงกับที่หาเสียงไว้ก็อาจจุดให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ และการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ลดลงต่ำกว่ากรอบคาดการณ์ที่ประเมินไว้

โดยสรุป ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2560 น่าจะมีมูลค่า 24,680-24,980 ล้านดอลลาร์ฯ ขยายตัวในกรอบร้อยละ 1.3-2.5 ต่อเนื่องจากปี 2559 ที่คาดว่าจะขยายตัวราวร้อยละ 1.3 (ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2559 การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 1.55 YoY) สำหรับไทยแล้ว สหรัฐฯ ยังคงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้พุงการส่งออกของไทยอันดับ 1 (รายประเทศ) ที่มีสัดส่วนถึงร้อยละ 11.4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย โดยกลุ่มสินค้าที่น่าจะขยายตัว อาทิ ผลิตภัณฑ์ยาง อัญมณี เครื่องใช้ไฟฟ้า และรถยนต์ เป็นต้น ท่ามกลางการอ่อนแรงของตลาดหลักอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น จีน ญี่ปุ่น หรืออาเซียน

สิ่งที่ธุรกิจไทยต้องเตรียมรับมือกับโจทย์เฉพาะหน้าที่กำลังจะเกิดขึ้นในปี 2560 คือ 1) รับมือกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจสหรัฐฯ หลังการปรับขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่มีผลให้ค่าเงินดอลลาร์ฯ แข็งค่าขึ้น หรือในอีกด้านหนึ่งเงินบาทอ่อนค่าในกรณีฮิลลารี แม้จะเอื้อต่อการส่งออกของไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบด้านราคา แต่อีกด้านก็ส่งผลกระทบต่อธุรกิจไทยที่พึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมีต้นทุนการนำเข้าที่สูงขึ้น หรือหากเป็นกรณีทรัมป์ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2560 อาจขยายตัวน้อยกว่า และเฟดอาจต้องชะลอการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย และเงินดอลลาร์ฯ อาจไม่แข็งค่าหรืออ่อนค่าลงเพราะนักลงทุนลดการถือครองสินทรัพย์สกุลเงินดอลลาร์ฯ ซึ่งสะท้อนว่าเงินบาทอาจผันผวน 2) โจทย์ด้านคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้า ที่ไม่ว่าอย่างไรธุรกิจไทยก็ต้องเดินเข้าสู่เส้นทางนี้เพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีและเตรียมพร้อมสำหรับกรณีสิทธิทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized Scheme of Preferences: GSP) ที่อาจสิ้นสุดลงในปี 2560 ทำให้หลังจากนั้นสินค้าไทยอาจไม่มีแต้มต่อใดในการเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯ แม้ในเบื้องต้นจะยังไม่ส่งผลกระทบต่อโดยตรง การทำธุรกิจในระยะต่อไปจึงควรพิจารณาเลือกฐานการผลิตที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ ตลอดจนการยกระดับการผลิตไปอีกขั้นและสร้างมาตรฐานการผลิตให้เป็นที่ยอมรับในเวทีสากล ซึ่งน่าจะช่วยบรรเทาภาวะการแข่งขันได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ คงต้องติดตามและเตรียมรับมือกับผลทางอ้อมผ่านนโยบายด้านต่างประเทศของสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มจะหันไปปกป้องทางการค้ามากขึ้น หรือแม้แต่ TPP ที่ยังต้องรอดูว่าจะมีบทสรุปแบบใด ตลอดจนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศต่างๆ ต่อไป

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ให้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น